

Kader Christelijke Identiteit PCPO Rijssen

INHOUDSOPGAVE

	Pag.
1. Vooraf	2
2. Aanleiding en historische context	4
3. Hoe dit document tot stand gekomen is	6
4. Missie en verantwoording	7
5. Identiteit van PCPO Rijssen	8
6. Onze identiteit uitgewerkt voor ouders (aannamebeleid)	10
7. Onze identiteit uitgewerkt voor leerlingen	11
8. Onze identiteit uitgewerkt voor medewerkers	12
9. Onze identiteit uitgewerkt in de organisatie	13
10. Borging van onze identiteit	14
11. Ten slotte	15

1. Vooraf

PCPO Rijssen is een protestants-christelijke vereniging die bestaat uit zes basisscholen en één school voor speciaal basisonderwijs. Kenmerkend voor PCPO Rijssen is onze levensbeschouwelijke identiteit: wie zijn we als vereniging en wat geeft ons handelen richting?

De christelijke identiteit is vanaf de oprichting van PCPO de basis geweest. In deze tijd waarin christelijke normen en waarden vervagen, vinden we het belangrijk om deze identiteit voorop te blijven stellen, uit te dragen en uit te stralen naar onze omgeving.

Met dit identiteitsdocument willen we onze christelijke visie dan ook helder formuleren voor eenieder die betrokken is bij PCPO Rijssen. Dit schept duidelijkheid voor ouders, leerlingen, stakeholders, medewerkers van en andere betrokkenen bij PCPO Rijssen.

In deze samenleving is het niet meer vanzelfsprekend om ons met een duidelijke christelijke identiteit te profileren. Alleen door Jezus Christus te volgen en dienend in de samenleving te staan, zullen wij recht doen aan ons bestaan en blijft onze vereniging bestaansrecht houden.

2. Aanleiding en historische context

Ten opzichte van eind vorige eeuw is er veel veranderd in de samenleving als het gaat om christelijke (en ethische) normen en waarden.

Waar een christelijke identiteit toentertijd algemeen geaccepteerd werd, is dat nu niet meer zo. Normen en waarden vervagen. Onderwerpen die vroeger taboe waren, worden nu bespreekbaar gemaakt. Zaken die tot voor kort als vanzelfsprekend beschouwd werden, worden nu ter discussie gesteld. Het gaat dan over thema's als invulling van de zondag, scheppingsorde, het huwelijk, seksuele diversiteit, de kaders binnen het gezin en echtscheidingen, invloeden van andere culturen en last but not least de vrijheid van onderwijs.

Een veranderde zienswijze op deze thema's zien wij ook op onze scholen. Vanuit deze situatie is er sterke behoefte aan duidelijkheid in en herijking van onze identiteit:

1. Hoe gaan wij om met deze veranderingen in het licht van onze identiteit?
2. Hoe belangrijk is identiteit voor ons?
3. Hoe geven wij deze identiteit vorm in de dagelijkse praktijk in de wereld van nu?

Kortom: waar staan wij voor (missie) en waar gaan wij voor (visie)?

Historie

De identiteit van PCPO Rijssen komt voort uit een lange historie waarin onze scholen zich als Protestants-Christelijke scholen hebben gevormd.

De vereniging PCPO Rijssen is opgericht in 1904, ruim voor de gelijkstelling van het bijzonder aan het openbaar onderwijs in 1917. Omdat in die tijd subsidiering door de Rijksoverheid alleen voorbehouden was aan openbaar onderwijs, hebben de principes en waarden t.a.v. christelijk onderwijs de nodige financiële offers gekost. Bij de oprichting van de vereniging wilden onze voorouders borgen dat de statuten niet gemakkelijk gewijzigd konden worden. Deze statuten zijn immers de basis van ons bestaansrecht, maar moeten ook in de context van die tijd worden gezien.

De Rijssense samenleving kenmerkte zich in die tijd door toenemende industrialisatie: de opkomst van de baksteenindustrie en met name de jute-industrie vormde de ruggengraat van de lokale ondernemingen.

Sinds lange tijd is de Rijssense samenleving doordrenkt van het gereformeerde gedachtegoed: geloofsbeleving en kerkgang waren en zijn nog steeds belangrijk. De vijf Reformatorische en zeven protestants-christelijke basisscholen zijn hier een voorbeeld van. Ook politiek is dit te zien: de christelijke partijen vertegenwoordigen een meerderheid van de zetels in de gemeenteraad. De vanzelfsprekende godsdienstigheid kwam ook naar voren in de cultuur: er was een stevige sociale controle, gevoed door een gezagsgetrouwe bevolking die gemeenschapszin boven individuele belangen stelde. Hoewel de laatste twee à drie decennia ook de Rijssense samenleving sterk is veranderd en de secularisatie toeneemt, zijn de

invloeden van vroeger jaren nog steeds terug te vinden, met name in de wens het gereformeerde gedachtegoed vast te houden.

Anno 2022 is het vanuit bovenstaand beeld van groot belang hoe wij als protestants-christelijke scholenvereniging ons verhouden tot de Rijssense samenleving, waar wij deel van uitmaken. In het historisch besef van ons ontstaan en ons sterke verlangen uit de rijke traditie van onze stad de waarden te behouden die wij voor onze identiteit wezenlijk achten (integriteit, verbondenheid, toewijding, liefde tot God en de naaste), kijken wij vooruit en onderzoeken wij hoe we in de traditie verder kunnen gaan. De achterban van onze vereniging is divers, namelijk van reformatorisch, protestants-christelijk tot evangelisch.

Voor onze (toekomstige) personeelsleden die niet bekend zijn met deze context, is het van belang dat zij zich hiervan sterk bewust zijn.

Open aannamebeleid

PCPO Rijssen kent een open aannamebeleid. Dat wil zeggen dat ook kinderen van ouders, die niet bekend zijn met de identiteit van onze vereniging, of de grondslag weliswaar niet onderschrijven maar wel respecteren, van harte welkom zijn. Wij doen dat vanuit onze Bijbelse roeping om ook kinderen met een niet-Christelijke achtergrond te vertellen over God en Jezus Christus als onze Verlosser en Zaligmaker.

Het gevaar bestaat echter dat hierdoor de identiteit van onze vereniging op weerstand stuit of ter discussie gesteld wordt. Des te belangrijker is het voor ons als vereniging om duidelijk aan te geven waar wij voor (willen blijven) staan om zo polarisatie tegen te gaan. Helderheid omtrent identiteit is hieruit voortvloeiend essentieel.

Identiteit belangrijk voor PCPO Rijssen

Vanuit de statuten van onze vereniging is PCPO Rijssen gevormd tot wie zij is. De christelijke identiteit is hiermee onlosmakelijk verbonden. Alleen door Jezus Christus te volgen, de Bijbel als fundament en richtsnoer te houden en dienend in de samenleving te staan, zullen wij recht doen aan ons bestaan en blijft onze vereniging bestaansrecht houden.

Het is dus een belangrijke taak, opdracht en verantwoordelijkheid om onze identiteit te behouden. Binnen PCPO dient iedereen zich hiervan bewust te zijn. Dat geldt voor alle betrokkenen in alle geledingen: directies, bestuur, leden van medezeggenschapsraden, onderwijzend en ondersteunend personeel.

Om onze identiteit richtinggevend te laten aansluiten op de veranderende wereld waarin wij leven, geeft dit document antwoord op de centrale vraag:

Hoe geven wij onze identiteit vorm in de dagelijkse praktijk?

3. Hoe dit document tot stand gekomen is

In de jaren 2011 t/m 2017 hebben wij door middel van het project herijking identiteit in stappenplannen met een vast format geprobeerd duidelijkheid te geven in een aantal thema's dat vanuit onze diversiteit als protestants-christelijke scholenvereniging snel zouden kunnen leiden tot polarisatie. Te denken valt aan thema's als huwelijk en samenwonen, evangelische en reformatorische christenen. Deze duidelijkheid is als aanvulling op het kader uit 2017 in 2020 in de gesprekken van het bestuur vertaald in een aantal richtingwijzers die helpend zouden kunnen zijn bij de identiteits- en benoemingsgesprekken.

Echter, tijdens de uitwerking van een aantal thema's liepen we tegen knelpunten aan:

- Zo dreigden stappenplannen te verworden tot vinklijstjes: dit mag wel en dat mag niet. Er bleek een spanningsveld tussen de wet van God die duidelijk is en rigoureu, en de liefde van God voor zondaren. De uitkomst verschilt met het verleggen van accenten.
- Daarnaast werden thema's vanuit de Bijbel verschillend geïnterpreteerd en gepraktiseerd. Daar waar de één een valide Bijbels argument heeft vóór, heeft de ander een valide Bijbels argument tegen.
- Ook speelt verschil in achtergrond en geloofsbeleving een belangrijke rol: wat de één acceptabel vindt, is voor de ander onbespreekbaar (Romeinen 14, vers 19: "Laten wij najagen wat de vrede en de onderlinge opbouw bevordert. Houd rekening met elkaar en verdraag elkaar").
- Tenslotte kwam de vraag welke thema's aan de orde zouden moeten komen en welke niet. Hierin schuilt het gevaar om teveel menselijk selectief te zijn en te weinig vanuit Bijbels perspectief te kijken, beseffend dat het nooit volledig en afdoende is.

Samenvattend bracht ons dat tot de conclusie dat identiteit niet te vangen is of te verduidelijken is met het uitwerken een van een aantal thema's. Identiteit is breder, dieper en hoger, met dit document als uitkomst.

4. Missie en verantwoording

Onze missie is: het geven van kwalitatief goed onderwijs in Rijssen vanuit een protestants-christelijk perspectief, gebaseerd op het Woord van God.

Dit identiteitsdocument is een formeel beleidsdocument van PCPO Rijssen. Deze definitieve conceptversie dateert van december 2021 en is door het bestuur vastgesteld.

Na bespreking met het DO (advisering) en de GMR (instemming) zal het document ter goedkeuring worden voorgelegd aan het bestuur 25 april 2022 en ter informatie met de leden worden gedeeld in de ALV van 25 mei 2022.

We zijn een protestants-christelijke vereniging onder het Nederlandse recht. Dat betekent dat hetgeen we doen gericht is op en ingekaderd is in regelgeving van de overheid.

5. Identiteit van PCPO Rijssen

De Apostolische Geloofsbelijdenis, als kern van ons geloof:

*Wij geloven in God, de Vader, de almachtige, Schepper van hemel en aarde.
En in Jezus Christus, zijn enige Zoon, onze Here,
die ontvangen is van de Heilige Geest,
geboren uit de maagd Maria.
Die geleden heeft onder Pontius Pilatus,
is gekruisigd, gestorven en begraven.
Die is nedergedaald tot in de hel,
maar op de derde dag is opgestaan uit de dood,
opgevaren naar de hemel,
waar Hij zit aan de rechterhand van God, de almachtige Vader,
vanwaar Hij komen zal om te oordelen over de levenden en de doden.
Wij geloven in de Heilige Geest,
de heilige, algemene, Christelijke Kerk, de gemeenschap van de heiligen,
de vergeving van de zonden, de verrijzenis van het lichaam,
en het eeuwig leven.
Amen.*

De Bijbel is onze bron en richtsnoer

We geloven in een almachtige God en hemelse Vader. Wij zijn door Hem goed en volmaakt geschapen. Tijdens de zondeval is de mensheid van God losgeraakt en in zonde gevallen. De wereld met alles dat geschapen is, heeft sindsdien te maken met de gevolgen van de zonde en de heerschappij van de duivel. Maar God zorgt voor ons en is genadig. Hij is naar ons toegekomen in Zijn Zoon Jezus Christus en heeft verlossing gebracht voor allen die in Hem geloven. Door de Heilige Geest vernieuwt Hij ons en maakt Hij ons (weer) tot Zijn kinderen. Hij sluit een verbond met ons. Dat is een geweldig gegeven in een wereld van gebrokenheid. In Zijn Woord, de Bijbel, leren we Hem kennen. Vanuit die rijkdom mogen we leven. Dit evangelie maakt God ons bekend in de Bijbel. Dat geloven en belijden wij en willen wij onze leerlingen meegeven.

Voor de verwezenlijking van de statutaire grondslag van de vereniging omarmen we van harte een traditie waarin wordt beleden dat de Drie Formulieren van Enigheid, te weten de Dordtse Leerregels, de Heidelbergse catechismus en de Nederlandse Geloofsbelijdenis, een betrouwbare samenvatting bieden van de inhoud van het christelijk geloof. De basis van ons geloven wordt goed samengevat door de apostolische geloofsbelijdenis

Als protestants-christelijke vereniging hebben we oog voor 'heel de mens' en staan we open voor onze omgeving. Wij dragen bij aan maatschappelijke doelstellingen dichtbij en verder weg. De schepping van God is een groot wonder, die erom vraagt met eerbied en zorg te worden beheerd en benut. Leerlingen ontdekken wat er 'in de maatschappij te koop is', leren dit te beoordelen en dragen ook aan deze maatschappij bij. Zij ondervinden de

verscheidenheid aan mensen en opvattingen in de maatschappij- dus ook in de scholen- en leren hiermee om te gaan.

Bovenstaande vertalen we als beeld in 'Een parel in Gods hand'.

Onze vereniging is een veilige plek waar kinderen zichzelf kunnen ontwikkelen en hun talenten mogen ontdekken. Kinderen die door God aan ons zijn toevertrouwd en die wij mogen laten schitteren in deze wereld. Medewerkers die door te schitteren Gods licht verspreiden en doorgeven wat wij van Hem en elkaar ontvangen hebben.

Een parel is heel waardevol. Wij leren de kinderen dat zij en wij allemaal op hun eigen, unieke manier van waarde zijn. Dat komt ook terug in de waarden als naastenliefde, integriteit, verbondenheid en toewijding die we de kinderen voorleven, aanleren en waar we elkaar op aanspreken.

Het gaat er uiteindelijk om dat ieder persoonlijk en de vereniging als geheel doordrongen is van het volgende:

- Weet je te leven vanuit Gods genade?
- Kan je je doen en laten, de keuzes die je maakt en de weg die je gaat, verantwoorden voor Hem?
- Wij zijn niet beter of slechter dan de mensen om ons heen. We hebben allemaal genade nodig en daarom veroordelen we elkaar niet maar dragen we zorg voor elkaar.
- Soms moeten we onszelf of elkaar vermanen, in andere gevallen moeten we juist om elkaar heen staan
- What would Jesus do?
- Personeelsleden zijn vanuit hun functie een rolmodel; het is voor hen dus nog belangrijker om geen aanstootgevend gedrag te vertonen

6. Onze identiteit uitgewerkt voor ouders (aannamebeleid)

PCPO Rijssen kent een open aannamebeleid. Dat wil zeggen dat ook kinderen van ouders die de grondslag van onze vereniging weliswaar niet onderschrijven maar wel respecteren, van harte welkom zijn. Wij doen dat vanuit onze Bijbelse roeping om ook kinderen met een niet-Christelijke achtergrond te vertellen over God en Jezus Christus als onze Verlosser en Zaligmaker.

Met alle ouders en leerlingen willen wij delen waar wij voor staan, wat zij van ons mogen verwachten en wat wij daarom ook verwachten van hen. Binnen dat verband wordt gezien of de aangemelde leerling 'op zijn plek' is bij PCPO Rijssen. Wij willen dat duidelijk krijgen in een gesprek en ondersteunen dat met schriftelijke informatie waarin onze identiteit duidelijk wordt gemaakt. Met een handtekening bekrachtigen we van beide kanten dat we weten wat we van elkaar verwachten en wat ieder daarin bijdraagt.

Zie hiervoor ook ons inschrijfformulier en de folder met informatie over inschrijving nieuwe leerlingen. Zie: www.pcpo-rijssen.nl/inschrijvingen

7. Onze identiteit uitgewerkt voor leerlingen

Onze vereniging is een veilige plek waar kinderen zichzelf kunnen ontwikkelen en hun talenten mogen ontdekken. Kinderen die door God aan ons zijn toevertrouwd en die wij mogen voorgaan in het geloven en onderwijzen uit de Bijbel. Voor de leerlingen geven wij op de volgende wijze invulling aan onze identiteit en godsdienstige vorming:

- **In de les zingen we Bijbelse liederen met elkaar**
Op de scholen bidden wij en zingen Bijbelse liederen met elkaar. Elke dag beginnen en eindigen we de lessen met gebed.
- **We vertellen Bijbelverhalen**
Als vast onderdeel van de lessen staan er gedurende de week Bijbelverhalen en –teksten centraal om zo de levende God te leren kennen.
- **We gaan met elkaar in gesprek over het geloof**
Wij voeren in de Bijbelles een geloofsgesprek met kinderen over de Bijbelverhalen en geven daarbij ruimte voor hun vragen, gedachten en ervaringen.
- **Samen vieren we de Christelijke feestdagen**
Samen met de kinderen vieren wij Christelijke feesten en gelegenheden, zoals Kerst en Pasen, Pinksteren, Bid- en Dankdag etc.
- **We gaan respectvol met elkaar om**
We willen dat de kinderen respectvol met elkaar omgaan en dragen daarmee samen zorg voor een goed pedagogisch klimaat waarin leerlingen en personeelsleden zich veilig, gewaardeerd en gerespecteerd voelen – ongeacht geslacht, uiterlijk, afkomst. Immers, in een veilige omgeving kunnen kinderen leren en zich ontwikkelen.
Pestgedrag wordt hoog opgenomen en sterk afgewezen. Wij praten openlijk met de leerlingen over pestgedrag en wat de gevolgen ervan kunnen zijn. Wij willen dat leerlingen betrokkenheid, bewogenheid en werkplezier ervaren.

8. Onze identiteit uitgewerkt voor medewerkers

Onze medewerkers leven door middel van woord en daad de identiteit en christelijke waarden voor. Vier waarden staan daarbij centraal: liefde tot God en tot de naaste, integriteit, verbondenheid en toewijding.

Onze medewerkers hebben een bijzondere positie. Zij zijn in leer en leven bij uitstek de dragers van de identiteit van PCPO Rijssen, zoals beschreven in (artikel 2 en 3 van) de statuten en in dit identiteitsdocument. Medewerkers verbinden zich daaraan en werken daaruit. Ze zijn rolmodel, leermeester en vertrouwenspersoon voor leerlingen en in staat die identiteit in haar verschillende gestalten -belijdend, verkondigend, pedagogisch en onderwijskundig- vorm te geven.

Om zeker te weten of PCPO (nog) de juiste plek is voor nieuwe (en zittende) medewerkers blijven we met elkaar met regelmaat in gesprek, waarbij dit document ondersteunend is.

Met betrekking tot onze identiteit verwachten wij van onze medewerkers concreet de volgende kennis, bekwaamheden en houdingen:

- Je hebt een levende relatie met Jezus Christus en onderhoudt die in een bijbelgetrouwe geloofsgemeenschap.
- Je toont in woord en gedrag, in omgang met ouders, leerlingen en collega's, dat jij je persoonlijk verbindt aan de identiteit van onze vereniging zoals verwoord in dit identiteitsdocument en draagt deze uit.
- Je bent belijdend of meelevend lid van een bijbelgetrouwe gemeente.
- Je wilt de boodschap van het Evangelie delen met alle kinderen en hun ouders.
- Je wilt en kunt vanuit je hart een open gesprek over het geloof voeren zonder te oordelen.
- Vanuit het hart vertel je Bijbelverhalen, bid en zing je met de kinderen.
- Je geeft vorm aan gemeenschappelijke christelijke feesten en vieringen in de school
- Je waardeert de eigen- en verscheidenheid in geloofsbeleving van kinderen, collega's en ouders.
- Je bent een voorbeeld voor anderen in de navolging van Christus.
- Je staat de leerlingen bij in hun persoonlijke identiteits- en geloofsvorming. Dit is erop gericht dat zij als christenen hun verantwoordelijkheid kunnen nemen in de maatschappij en in hun dagelijks leven kunnen 'schitteren als Parel in Gods hand'.
- Je verbindt zo mogelijk de inhoud van de vakken met de boodschap van Gods Woord.
- Je handelt vanuit de grondhouding 'Ik zie en ik hoor je'. Hierin volg je het voorbeeld van Christus, wat zich uit in dienstbaarheid, open staan voor de ander, geduld en betrouwbaarheid.
- Geconfronteerd met 'levensvragen' van leerlingen ervaren zij bij jou steun in het zoeken naar de weg die God met hen als Zijn kinderen wil gaan.
- Je bent je als 'rolmodel' bewust van je voorbeeldfunctie, binnen en buiten schooltijd.
- Je gaat te allen tijde respectvol om met leerlingen, collega's en ouders
- Je doet dit in volle afhankelijkheid van God.

9. Onze identiteit uitgewerkt in de organisatie

In onze organisatie geven wij op de volgende wijze invulling aan onze identiteit en godsdienstige vorming:

- Er werken bij ons medewerkers van (verschillende) bijbelgetrouwe geloofsgemeenschappen.
- Wij stimuleren en respecteren de godsdienstige en morele ontwikkeling van ieder kind.
- Wij werken aan moreel en maatschappelijk bewustzijn en zetten ons in voor goede doelen.
- Elk schoolteam deelt regelmatig met elkaar hoe identiteit en godsdienstige vorming een oriëntatie op het christelijk geloof vormen en geeft elkaar daarop constructieve feedback.
- Elk schoolteam deelt regelmatig met elkaar op een wijze die past bij het team hoe ieder persoonlijk en professioneel omgaat met de christelijke schoolidentiteit en met de eigen en ieders geloofsbeleving.
- Er is structureel overleg met de kerken en de scholen.
- Tijdens de kennismakingsgesprekken met ouders en de sollicitatiegesprekken en in de gesprekkencyclus met medewerkers is de identiteit vanuit dit kader een vast gesprekspunt.
- In ons onderwijs staan persoonsvorming, socialisatie en kwalificatie centraal. Iedere leerling kan zich ontplooiën met zijn/haar eigen talenten en kenmerken. Onze scholen zijn zo een plek waar de leerlingen samen kunnen groeien in geloof en zich kunnen ontwikkelen.

10. Borging van onze identiteit

Als PCPO Rijssen willen wij leven vanuit de identiteit die wij van God gekregen hebben en zoals beschreven in dit document. Dit document is een leidraad voor het naleven en bewaren van de identiteit van PCPO Rijssen. Medewerkers, management en bestuur zijn echter wel verantwoordelijk voor consolidatie en borging van deze visie in de praktijk.

Dat doen wij op de volgende manieren:

- Wij spreken met elkaar af dat we elkaar onderling het vertrouwen geven om elkaar op identiteit aan te kunnen en mogen spreken.
- Identiteit is een vast agendapunt tijdens kennismakingsgesprekken met ouders
- Identiteit is een vast agendapunt tijdens sollicitatiegesprekken en in de gesprekkencyclus met medewerkers.
- Bij aannamen dienen nieuwe medewerkers dit document te onderschrijven en te bekrachtigen d.m.v. een handtekening.
- De kernwaarden van de vereniging en de scholen zijn beschreven in de school- en jaarplannen.
- De toezichthouders ondersteunen de visie en
- De toezichthouders houden toezicht op de identiteit vanuit dit kader door activiteiten mee te maken, zoals vieringen, de opening van de dag, de godsdienstige vorming, gesprekken met medewerkers, en bespreken identiteitsvraagstukken met directeuren tijdens hun schoolbezoeken.
- In de school- en jaarplannen en de schoolgidsen staat beschreven wat de missie en de kernwaarden van de vereniging en de scholen zijn, hoe de medewerkers van de school de identiteit en waarden voorleven en hoe de godsdienstige vorming en de overdracht van Bijbelkennis plaatsvindt.
- Dit document staat op onze website en intranet.

In geval van escalatie of wanneer een situatie zich voordoet die niet in overeenstemming is met onze identiteit of waarbij onze identiteit ernstig in het geding is, gaat de directie al dan niet samen met de direct leidinggevende het gesprek aan met betreffende medewerker. Afhankelijk van de uitkomst daarvan worden indien nodig maatregelen getroffen ter bescherming van de identiteit van de vereniging.

Bovenstaande geeft aan hoe we de identiteit binnen alle geledingen dragen en borgen.

11. Tenslotte

Identiteit is een kostbaar geschenk. Het is de taak van ons allen om met de identiteit van de protestants-christelijke traditie zorgvuldig om te gaan, deze te bewaken en voor te leven. Als PCPO mogen wij dit doen, in volle afhankelijk van onze God en Vader in Jezus Christus. Zo mogen we Hem bidden om hulp en kracht in de taak die wij hebben binnen PCPO Rijssen deze identiteit te bewaren, te bewaken en uit te dragen in een veranderende wereld. Aan Hem alle eer!

"In essentiële zaken eenheid, in niet-essentiële zaken vrijheid en in alle dingen liefde"-
kerkvader Augustinus 354-430 na Christus